

VERSLAG VAN DE WATERVOGELTELLING OP DE PLASSEN
IN MIDDEN- EN ZUIDOOST BRABANT

4 november 1978.

Hoewel het op vele plaatsen aanvankelijk erg mistig was, waardoor het tellen in sterke mate werd bemoeilijkt, werden toch van nagenoeg alle telgebieden gegevens ontvangen. Alleen van traject 12 (Beuven) werden tot op heden geen waarnemingen ontvangen; gelukkig werd het Beuven per toevalnog door een andere waarnemer geteld, zodat ook hiervan nog gegevens in dit verslag verwerkt konden worden.

Alleen de Philips Visvijvers werden tijdens deze novembertelling weer niet geteld. Wat betreft de data waarop geteld werd kan nog worden vermeld dat de trajecten 4 en 11 op zondag 5 november werden geteld en traject 16 (Grote Peel) enkele dagen later, namelijk op 8 november.

Inleiding:

Zoals reeds eerder werd vermeld was het op de teldag aanvankelijk op de meeste plaatsen nogal mistig; gelukkig verdween deze mist vrij snel en kon er toch nog nagenoeg overal goed geteld worden. Alleen op de Malpie (traject 14) kon vanwege de zware mist aldaar geen enkele waarneming worden verricht.

Hoewel het een normale zaak is dat er in het najaar, met name in november, veelvuldig mistvorming optreedt is dit voor tellingen als de onze een zeer vervelende zaak, vooral wanneer deze mist de gehele dag blijft hangen en waardoor het tellen van vogels een onmogelijke zaak wordt; zover kwam het deze keer echter weer niet zodat er weer goed geteld kon worden.

Toen de aanwezige mist rond 10.00 uur geleidelijk aan begon op te trekken bleef er op de meeste plaatsen een zware bewolking over waaruit geen neerslag viel. De wind, die op een aantal plaatsen zelfs vrijwel geheel ontbrak, was zwak en kwam uit het zuidwesten; hierdoor was de temperatuur -12 à 14°C- zacht te noemen. Wel is gebleken dat niet alle tellers een omschrijving van het weer doorgeven; ditzelfde geldt eveneens voor de waterstand.

De tellers die de waterstand wel opgeven, geven een waterstand op die varieert van "lager als in oktober" tot "vrij hoog"; van de meeste trajecten echter wordt een "normale" waterstand opgegeven.

Medewerkers:

Het aantal tellers, c.q. groepen die hun medewerking aan deze november-telling verleenden bedroeg ditmaal 27. Zoals inmiddels gebruikelijk volgt hieronder een lijstje met achter hun naam het teltraject dat door hun geteld werd. V.Retel-Helmrich en H.Smolders (1), Vogel- en Natuurwacht voor 's-Hertogenbosch e.o. (2), M.v.Beijssterveldt (2), F.v.Erve (3 + ged.2 + ged.5), L.Hilgers en M.Ermen (4), F.v.Avendonk en N.Hilgers (5), H.de Laat, H.Sierdsema en R.Ver-eijken (6), A.v.Poppel (7 + 15), M.Bakermans, J.Smit, H.Prinssen en J.v.Kessel (8), F.Neyts (9), T.Heynen en G.de Wit (10), P.Voorn (11), L.Peeters (8 + 13), W.v.d.Voort (13), R.Aarts en J.Jaspers (14), M.v.Deursen (16) en R.Manders (17).

Resultaten:

Hoewel dit niet uit het voorgaande blijkt is ook deze telling weer interessant geworden; zowel het getelde aantal vogels als het aantal bijzondere soorten was vrij groot te noemen. Wat de min of meer bijzondere soorten betreft kunnen geoorde fuut (1), aalscholver (1), roerdomp (2), krooneend (1), bergeend (1), porseleinhoen (1), goudplevier (10) en gele kwikstaart (2) genoemd worden.

Opvallend is dat de geoorde fuut tijdens alle 3 de tellingen van dit seizoen werd waargenomen; evenals de vorige telling zat de waargenomen vogelook nu weer op de Oisterwijkse Vennen. De aalscholver werd evenals de krooneend, bergeend, roerdomp, porseleinhoen en gele kwikstaart waargenomen op de Valkenswaardse Visvijvers; wat de 2 gele kwikstaarten betreft moet worden opgemerkt dat 5 november als een zeer late waarneming aangemerkt dient te worden.

Van de schaarse soorten kan verder nog een record-aantal krakeenden van 62 ex. worden genoemd alsmede 4 smienten (vorige telling 3 ex.), 13 waterrallen, 5 witgatjes, 2-3 zwarte ruiters, 341 zilvermeeuwen, 6 ijsvogels, 4 brilduikers (vorige telling 3 ex.) en de eerste bonte kraaien (3 ex.). Ook de rietgans was dit keer weer present met 42 ex. op de Kampinase Heide en 7 ex. in de Grootte Peel.

Op de Kampinase Heide werden de eerste rietganzen dit jaar reeds waargenomen op 26 oktober; op 28 oktober werden hier al $\pm$ 30 ex. aangetroffen.

Van de wat algemenere soorten volgt hieronder een vergelijking met de september en oktober telling van dit jaar.

	sept. '78	okt. '78	nov. '78
fuut	85	62	44
dodaars	82	95	69
blauwe reiger	73	94	60
wilde eend	2.534	3.042	4.033
wintertaling	1.554	779	710
slobeend	182	260	45
kuifeend	81	131	196
tafeleend	139	244	552
waterhoen	236	367	658
meerkoet	1.142	1.101	1.378

Tenslotte werden er naast al deze watervogels ook nog enkele andere vogelsoorten opgegeven waarbij het naast 1 boomleeuwerik uit traject 10 uitsluitend om de stootvogels gaat waarvan er verdeeld over 6 soorten maar liefst 44 ex. werden gezien. Met name het aantal sperwers (9), haviken (4), blauwe kiekendieven (8)(9) en smellekens (2) is verrassend.

De volgende plassentelling wordt gehouden op zaterdag 9 december.

Ad van Poppel
Scarlattistraat 108
Tilburg.

PLASSENTELLING MIDDEN- EN ZUIDOOST BRABANT 4 november 1978.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	TOTAAL
fuut		18	1	4	3		1		3	5	1				8			44
geoorde fuut				1														1
dodaars		15		13	7	2		22	8		2							69
aalscholver											1							1
blauwe reiger		8	2	4	1		2	1	3		30			5	2	2		60
roerdomp											1				1			2
wilde eend	6	257	71	309	203	226	303	397	327		54	590	301	127	219	460	179	4.033
wintertaling		2	17	17	38			72	1		34	248	80	30	14	157		710
krakeend											46	16						62
smient											1	2				1		4
slobeend			2								3	25				15		45
krooneend											18							1
ruifeend		73	2	49		26	29	4	3		6				4			196
tafeleend		188		25		1	20	46	22		17	17	24	1	97	75	19	552
brilduiker		3											1					4
bergeend											1							1
grauwe gans									4 ton									4
rietgans					42											7		49
knobbelzwaan																	2 ton	2
waterral	1		1	2				1				2	1		5			13
porseleinhoen											1							1
waterhoen	30	96	6	203	2	95	34	22	30	15	7		32	4	3		79	658
meerkoet	2	471	19	45	18	31	49	4	15	49	350			30	256		41	1.378
kievit	19	87				500	2	171	24		98				155	8		1.064
goudplevier															10			10
watersnip	18	1	27	9	2			5	6		2	1	1		5	20		97
wulp	12	7										9	2			15		45
witgatje											3			2				5
zwarte ruiters											1?					2		2-3
zilvermeeuw	236	6							44		1	54						341
stormmeeuw	20	4					4	1	1									30
kapmeeuw	280	873	70	133		315	129	28	328	71	55	2400	10		132		12	4.836
ijsvogel			1	1							3			1				6
graspieper	2	4			1	7	7		2	11	5		68		40	20		167
witte kwikst.		3		1				3	3		8		2	1				21
gele kwikstaart											2							2
rietgors	3	2					1		1		9		27		9	12		64
bonte kraai								2			1							3

PLASSENTELLING MIDDEN- EN ZUIDOOST BRABANT 4 november 1978.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	TOTAAL
buizerd	1			2		2				1	1				6	2		15
sperwer		1		1				1			1		3		1	1		9
havik								2			1		1					4
bl.kiekindief					1			1					1		3	3		8
Smelleken										1					1			2
torenvalk					1	1										4		6
boomleeuwerik																		1

- 1= Loonse Plakken
- 2= Ijzeren Man Vught, ged.Afwat.kan. Den Bosch-Drongelen, plassen rond Den Bosch
- 3= Leemkuilen Udenhout
- 4= Oisterwijkse vennen + Hildsvan Moergestel
- 5= Kampinase Heide
- 6= Galgeven en plassen rond Tilburg
- 7= Beekse Bergen
- 8= De Utrecht, Landschotse Heide, Groot- en Klein Meer Vessen
- 9= Landsard, Karpendonk, Eeneind en Acht
- 10= Hanevoet, Afgraving Waalre, Grote Heide
- 11= Valkenswaardse Visvijvers
- 12= Beuven Strabrechtse Heide
- 13= Reuselse moeren, Cartierheide, Terspegelt, De Hees en Visvijvers Bladel
- 14= De Malpie, Eurostrand en Visvijvers Bergelijk
- 15= Budel-Dorplein
- 16= Groote Peel
- 17= Warande te Helmond